

Borze v preteklem tednu

17. junij – 21. junij 2013, leto V, št. 26

www.nlbskladi.si

Se tiskanje denarja bliža koncu?

Pretekli teden je bil v središču dogajanja govor predsednika Ameriške centralne banke Bena Bernankeja. Ker je Bernanke napovedal »stiskanje pasu« že konec leta, torej prej kot pričakovano, so se borze še četrti zaporedni teden obarvale v rdečo barvo.

v EUR	V zadnjem tednu* (14.6.2013-21.6.2013)	Letos* (31.12.2012 - 21.6.2013)
Svet - MSCI World	-1,60%	+6,62%
ZDA - S&P 500	-0,78%	+12,12%
Evropa - DJ STOXX 600	-3,69%	+0,26%
Japonska -Topix	+1,62%	+13,23%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-4,29%	-14,30%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Tečaji delnic podjetij na svetovnih borzah so se preteki teden v povprečju znižali. Na vrednosti so izgubljali praktično vsi finančni instrumenti, tudi žlahtne kovine. Cena zlata se je približala najnižji vrednosti v zadnjih treh letih. Razlog je v izjavi Bena Bernankeja, predsednika Ameriške centralne banke (Fed), da v kolikor se bo postopno okrevanje ameriškega gospodarstva nadaljevalo, bo Fed v drugi polovici letošnjega leta lahko pričel postopoma zmanjševati obseg mesečnih nakupov obveznic. Sredi prihodnjega leta pa centralna banka utegne program t.i. kvantitativnega sproščanja (QE 3) povsem opustiti, v kolikor si bo ameriško gospodarstvo dovolj opomoglo.

Sicer pa odbor za odprti trg Ameriške centralne banke (FOMC) po dvodnevem zasedanju ni spreminjal ultra ohlapne monetarne politike, kar pomeni, da ključna obrestna mera ostaja med 0 do 0,25 odstotka, brez sprememb pa se nadaljuje program mesečnih odkupov obveznic v skupnem znesku 85 milijard dolarjev obveznic, ki ga sestavljajo hipotekarni vrednostni papirji v višini 40 milijard dolarjev in državne obveznice v višini 45 milijard dolarjev. Izjava FOMC še navaja, da se pogoji na trgu delovne sile še naprej izboljšujejo, a stopnja brezposelnosti pri 7,6 % ostaja relativno visoka. Nekoliko več skrbi povzroča pre nizka inflacija, saj se povprečna letna stopnja rasti cen nahaja pod ciljno stopnjo dveh odstotkov, ki jo zasleduje Fed. FOMC je dodatno pojasnil, da je inflacija pod nadzorom in da bo nadaljeval s programom, dokler se obeti za trg dela bistveno ne izboljšajo, obenem pa obeti za inflacijo ostanejo nizki. Obrestna mera naj bi ostala na rekordno nizki ravni vsaj tako dolgo, dokler se stopnja brezposelnosti ne spusti pod 6,5 %, obeti za inflacijo pa dvignejo nad 2,5 %, glede na napovedi FED-a o obetih za ameriško gospodarstvo pa lahko to pričakujemo šele v letu 2015.

Na stari celini je v soboto potekalo srečanje evropskih finančnih ministrov, ki so razpravljali o skupnih pravilih za reševanje bank. Evrske države so se uspele dogovoriti le okrog vprašanja, pod katerimi pogoji bo reševalni sklad ESM lahko neposredno, torej brez obremenitve državnih proračunov, dokapitaliziral problematične banke. V skladu bo za ta namen do 60 milijard evrov sredstev, mehanizem pa bo vzpostavljen šele z enotnim bančnim nadzorom. Brez dogovora pa je ostal vrstni red tistih, ki bodo pri bankrotu banke utrpeli izgube. Ključno tako ostaja sporočilo finančnih ministrov, da so zavarovani depoziti, torej vloge pod 100.000 evrov, nedotakljivi, kar pomeni, da bodo varčevalci z vlogami pod omenjenim zneskom v celoti dobili vrnjen posojen denar.

Tudi novice s Kitajske niso navdušile vlagateljev, saj se je industrijska proizvodnja v maju skrčila najbolj v zadnjih devetih mesecih. Poleg tega je strah pred morebitnim nadaljnjim uravnavanjem likvidnosti s strani tamkajšnje centralne banke pretekli teden povzročil razprodajo azijskih delnic. Likvidnostni krč bi imel lahko močan negativen vpliv na kitajsko gospodarstvo, ki velja za pomemben motor svetovne ekonomije.

Ob pomanjkanju pomembnejših makroekonomskih novic so borzni vlagatelji močno odreagirali na Bernankejeve besede. Napoved o zmanjšanem obsegu mesečnih nakupov obveznic je sicer prestrašila vlagatelje, vendar pa je zmanjšanje posledica znižanja tveganja uresničitve negativnih gospodarskih scenarijev v ZDA. Ameriški potrošnik in nepremičninski trg okrevata, posledično okreva tudi ZDA. Okrevanje sicer ni močno, je pa stabilno. In to ob rastočih dobičkih ameriških družb, kljub nekoliko zmanjšani, a še vedno zelo ohlapni politiki Fed-a, daje podporo cenam ameriških in tudi globalnih delnic.

Martin Podberšič, upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.